

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania K. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 3 października 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 29 maja 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 maja 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację K. B. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd Okręgowy oparł się na art. 12, art. 57, art. 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W sprawie spornym pozostawało, czy wnioskodawca K. B. spełnia przesłanki do przyznania mu renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, a tym samym, czy wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy. Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego internisty - kardiologa oraz następnie z opinii biegłej sądowej kardiolog. Oceniając opinie biegłych przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy uznał, iż dowody te pozwalają na całościową ocenę okoliczności

medycznych związanych z ustaleniem istnienia u wnioskodawcy stanu zdolności do pracy. Z uwagi na fakt, że ubezpieczony nie spełnił wszystkich przesłanek niezbędnych do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy - uznał, iż nie jest on osobą niezdolną do pracy i oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego oparcie się na opiniach dwóch niezależnych biegłych sądowych nie narusza wynikającej art. 233 k.p.c. zasady swobodnej oceny dowodów. Wskazał również, że zbędne dla sprawy było powoływanie kolejnego zespołu biegłych sądowych, czy jak wnosił apelujący Instytutu Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w S., którzy mieliby wypowiadać się w tej samej sprawie na te same okoliczności, bo ani Sąd Okręgowy, ani Sąd Apelacyjny nie miał obowiązku dalszego prowadzenia postępowania dowodowego, w sytuacji, gdy ze zgromadzonego materiału można wywieść logiczne i niesprzeczne ze sobą wnioski, tak jak w przedmiotowej sprawie.

Skargę kasacyjną oparto na naruszenie prawa materialnego art. 13 ust. 1 pkt 1 i 2 w związku z art. 12 ust. 3 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS oraz na naruszeniu przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy: art. 217 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., art. 286 w związku z art. 285 § 3 k.p.c., art. 286 k.p.c.

Na podstawie art. 398⁴ § 2 k.p.c. ubezpieczony złożył wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej, albowiem wymóg procesowy o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest spełniony także wtedy, gdy skarżący stosownie do uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2002 r. w sprawie III CZP 72/02 przedstawi jako okoliczności uzasadniające rozpoznanie skargi argument, że zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Naruszenia przepisów postępowania są tak istotne, że ich oczywistość wynika bez pogłębionej analizy stanu faktyczno-prawnego przedmiotowej sprawy, co w efekcie finalnym oznacza procesowy casus nierozpoznania istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. Najistotniejszym naruszeniem prawa, które zaważyło w sposób istotny na rozstrzygnięciu sądu drugiej instancji, a w zakresie skutków procesowych zamknęło ubezpieczonemu drogę do realizacji uprawnień procesowych było oddalenie wniosku

ubezpieczonego w zakresie zgłoszonej tezy dowodowej o przeprowadzeniu dowodu z opinii Instytutu Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w S.. Oddalenie tego wniosku w przedmiotowym zakresie naruszyło nie tylko reguły postępowania dowodowego, a w szczególności art. 227 k.p.c., a także w wymiarze konstytucyjnym art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, Europejską Konwencję Praw Człowieka i Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie dostarcza powodów uzasadniających jej przyjęcie do rozpoznania.

W rozpoznawanej sprawie skarżący wskazał, że wnosi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na to, że "zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo", powołując się na uchwałę połączonych Izb Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2002 r., III CZP 72/02, OSNC 2003 nr 7-8, poz. 92. W pierwszej kolejności zauważyć należy, że cytowana uchwała została wydana w nieobowiązującym już stanie prawnym. Dotyczyła bowiem wykładni art. 393³ § 1 pkt 3 w związku z art. 393 k.p.c. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 24 maja 2000 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawy o komornikach i egzekucji (Dz.U. Nr 48, poz. 554), które zostały następnie uchylone ustawą z dnia 22 grudnia 2005 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 13, poz. 98). Przepis art. 393 k.p.c. określał okoliczności uzasadniające rozpoznanie kasacji. W § 1 wskazywał, że Sąd Najwyższy może odmówić przyjęcia kasacji do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) kasacja jest oczywiście bezzasadna. Zgodnie z § 2, przepisu § 1 nie stosowało się, jeżeli zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo albo gdy zachodzi nieważność postępowania. Obecny art. 398⁹ § 1 k.p.c. wskazujący przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie odnosi się już do kwestii

oczywistego naruszenia prawa. W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta "oczywistość" i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia i uzasadniające jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi. Oczywiste naruszenie prawa powinno być zatem rozumiane jako widoczna natychmiast, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z brzmieniem przepisów albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2018 r., II PK 125/17, LEX nr 2488063). W rozpoznawanej sprawie, wbrew twierdzeniom skarżącego, nie doszło do kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów postępowania.

Dowód z opinii biegłych ma szczególny charakter, gdyż korzysta się z niego w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych (art. 278 § 1 k.p.c.). Z tego względu nie mają do niego zastosowania wszystkie zasady dotyczące postępowania dowodowego, w tym art. 217 k.p.c. W świetle bowiem art. 286 k.p.c., sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dodatkowej opinii tych samych lub innych biegłych, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas, gdy opinia złożona do sprawy zawiera istotne braki, sprzeczności, względnie nie wyjaśnia istotnych

okoliczności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2015 r., I UK 345/14, LEX nr 1771399). Nie można przyjąć, iż sąd zobowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym przypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974 r., II CR 817/73, LEX nr 7404; z dnia 18 lutego 1974 r., II CR 5/74, LEX nr 7407; z dnia 15 listopada 2001 r., II UKN 604/00, PPIPS 2003 nr 9, poz. 67). Potrzeba powołania innego biegłego powinna zatem wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1974 r., I CR 562/74, LEX nr 7607). Przy czym potrzebą taką nie może być przeświadczenie strony, że dalsze opinie pozwolą na udowodnienie korzystnej dla strony tezy (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2001 r., II UKN 446/00, OSNP 2003 nr 7, poz. 182; z dnia 29 listopada 2016 r., II PK 242/15, LEX nr 2202494). Nie jest uzasadniony wniosek strony o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego, jeżeli w przekonaniu sądu opinia wyznaczonego biegłego jest na tyle kategoryczna i przekonująca, że wystarczająco wyjaśnia zagadnienia wymagające wiadomości specjalnych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1974 r., II CR 638/74, OSPiKA 1975 z. 5, poz. 108).

Sumą przedstawionych rozważań jest konkluzja o nie wystąpieniu przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Analiza akt i środka zaskarżenia nie upoważnia również do twierdzenia, że w sprawie występuje istotnie zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie czy doszło do nieważności postępowania.

Nie znajdując podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.